

Shrnutí Evropské rady

Datum: 17. – 21. červenec 2020

Téma: Rozpočet EU na období 2021–27 (víceletý finanční rámec), Fond obnovy Next Generation EU

Vít Havelka

Fond obnovy Next Generation EU

- Celkové alokace 750 miliard €; 390 mld € jako granty, 360 mld € jako půjčky.
- Změna alokačního klíče (r. 2023 dle poklesu HDP), což znamená, že první 2 roky budou financovány podle návrhů Evropské komise, tj, podle výše nezaměstnanosti a pro rok 2023 se fond přerozdělí podle reálných dopadů koronavirové krize na produkci v daném státě.
- Bude se sledovat efektivita využití peněz pro reformy. Každý stát si připraví národní reformní plán a ten bude následně schválen všemi členskými státy. Pokud alespoň jeden členský stát nebude souhlasit, bude příslušný národní plán součástí debaty na Evropské radě.

Rozpočet EU na období 2021-27 (víceletý finanční rámec)

Pozitiva pro ČR na základě rámcové pozice vlády ČR

- Speciální dárek pro ČR v podobě 1,5 miliardy € v rámci Fondu soudržnosti (peníze se použijí především na budování infrastruktury).
- Udržení záchranné sítě na 76% současné alokace, každý stát může max. ztratit jen 24 % své současné alokace – národní obálky.
- Mezi „Fondy pro dotace“ se pro ČR zvýšila flexibilita – až do 25 % každého fondu bude ČR moci přesouvat prostředky (například z ESF do EFRR), ostatní státy mají jen 20% flexibilitu.
- Zastropování evropských dotací pro zemědělců zůstane dobrovolné.

Alokace pro ČR

- Dle premiéra Babiše dostane ČR celkem 964 miliard CZK na ruku plus si budeme moci půjčit až 15 mld € (cca 390 miliard korun).
- V současném období (2014 – 2020) měla ČR 862,5 miliardy CZK.

Tematická koncentrace rozpočtu

- Tematická koncentrace zaměření peněz zůstala stejná 40 % na projekty „Smart Europe“ a 30 % na projekty „Green Europe“; zároveň nebude možné financovat projekty jdoucí proti Green Dealu a závazkům na klimatickou neutralitu.

Nové priority

- Oproti návrhu Evropské komise z května 2020 došlo k výraznému poklesu.
- Nejvýraznější snížení proběhlo v rozpočtových kapitolách Bezpečnost a obrana (z 22 na 15 miliard €) a Migrace a ochrana hranic (z 35 na 25 miliard €), *údaje jsou uváděné v současných cenách*.
- Seškrtnány byly také různé programy zdraví a civilní ochrany, které se objevily v návrhu EK v květnu 2020.

Rule of Law

- Podle zdrojů obeznámených s vyjednáváním se bude jednat o nástroj v případě špatného managementu s fondy, ale asi nikoliv namířený na systémově ohrožený stav právního státu jako celku. Až praxe ale nejspíše ukáže, jak se daný nástroj bude interpretovat a používat.
- Premiér tvrdí, že se stav právního státu bude řešit pouze přes článek 7 TEU.

Zdroje rozpočtu

- Nový zdroj z nerecyklovatelných plastů (0,8€/kg).
- Došlo k navýšení procent, které si stát může nechat pro sebe v případě výběru cel na 25 %.
- Reforma VAT, kdy se bude vypočítávat přímo z objemu vybrané DPH.
- Perspektivně dohoda na digitální dani, dani z finančních transakcí a CO2.
- Perspektivně změna schématu ETS.
- Zachovány rabaty pro čisté plátce.

Závěr

- Česko může být s vyjednáváním spokojeno, dosáhlo maxima možného z priorit stanovených pro vyjednávání (flexibilita, navýšení prostředků na kohezi a zemědělství, zablokování zastropování zemědělských dotací).
- Obecně se zdá, že rozpočet je čistě k ČR velkorysejší, než by jeho ekonomickému výkonu odpovídalo (záchranná brzda, 1,5 miliardy navíc do kohezního fondu).
- Trend škrtnání nových priorit a převod peněz do starých politik pokračoval a nyní jsou nové priority na okraji schopností přinést relevantní zlepšení.
- Green Deal a klimatická neutralita jsou stále prioritami rozpočtu, i když v případě ČR by mělo jít na „Green Europe“ minimálně (a pouze by se chtělo říci) 30 % národní obálky.
- Otevřela se cesta k dalším reformám příjmu evropského rozpočtu, ačkoliv dosáhnout shody bude těžké.
- Před koronavirovou krizí byl plán dát v novém rozpočtu ČR výrazně méně, teď dostaneme výrazně více než v období 2014–2020. Je to zásadní projev evropské solidarity v těžkých časech.

Zpracoval výzkumný pracovník [Institutu pro evropskou politiku EUROPEUM](#) Vít Havelka pro projekt [České zájmy v EU](#)

Tento projekt byl realizován za finanční podpory Evropské unie. Za obsah publikací odpovídá výlučně autor. Publikace nerepresentují názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jejich obsahem.

Spolufinancováno v rámci
programu Evropské unie
„Evropa pro občany“